

Rada Ochrony Dziecka
Ministerstwo Sprawiedliwości i
Bezpieczeństwa

O Radzie Ochrony Dziecka

Każde dziecko ma
prawo do ochrony

Spis treści

- 3 > O Radzie Ochrony Dziecka
- 4 > Każde dziecko ma prawo do ochrony
- 5 > Martwisz się sytuacją jakiegoś dziecka?
- 7 > Zadania Rady
- 9 > Wywiad środowiskowy
- 10 > Wytyczne jakościowe
- 13 > Dodatkowe informacje

O Radzie Ochrony Dziecka

Niniejsza broszura napisana została dla rodziców, którzy po raz pierwszy stykają się z Radą Ochrony Dziecka (RvdK). Zawiera ona opis zadań i sposobu działania Rady. Również inne zainteresowane osoby mogą za pomocą broszury zapoznać się z działaniem Rady. Chcesz się dowiedzieć więcej o zadaniach Rady? Na stronie 15 znajduje się wykaz dostępnych informacji.

Dla uproszczenia tekst napisany został w formie męskiej. Przez *rodziców* rozumie się również rodzica (ewentualnie wraz z partnerem), opiekuna, opiekunów oraz opiekuna prawnego (opiekunów prawnych). Przez *dziecko* rozumie się dzieci i młodzież do lat 18. Przez *klienta/klientów* rozumie się rodziców i dzieci.

Każde dziecko ma prawo do ochrony

Już od 1900 r. w holenderskim prawie znajduje się zapis o konieczności ochrony dzieci. Od 1995 roku Holandia uznaje Konwencję o Prawach Dziecka. Punktem wyjścia konwencji jest uznanie wymogu szczególnej opieki i ochrony dziecka, ze względu na jego delikatną i zależną pozycję. W pierwszej kolejności odpowiedzialni są za to oczywiście rodzice. Ich zadaniem jest opieka i wychowywanie własnego dziecka oraz stymulowanie jego rozwoju. Jeżeli rodzice nie podejmują (lub nie są w stanie podjąć) się tego zadania, rozwój dziecka może być zagrożony. W takiej sytuacji do obowiązku Rady Ochrony Dziecka, podlegającej Ministerstwu Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa, należy zapewnienie dziecku ochrony.

Zadania Rady

Rada Ochrony Dziecka doradza albo zostaje włączona w sytuacji, kiedy istnieją poważne obawy, co do okoliczności, w jakich dziecko pomiędzy 0 a 18 rokiem życia rozwija się i jest wychowywane. Rada reprezentuje interesy takich dzieci, badając ich sytuację (w rodzinie) oraz doradzając najlepsze dla dobra dziecka rozwiązanie. Dobro dziecka jest zawsze głównym celem działania Rady.

Rodzice wychowują swoje dzieci. Jest to ich prawo i obowiązek. Czasem rozwój dziecka w poważny sposób jest zagrożony, przez to, że rodzice nie są w stanie poradzić sobie z odpowiedzialnością za dziecko albo niewystarczająca/niemożliwa jest dobrowolna pomoc. W takiej sytuacji interweniuje Rada Ochrony Dziecka, realizując swoje ustawowe zadania. Rada działa w celu zagwarantowania bezpieczeństwa dzieciom i zapewnienia perspektyw rozwojowych młodzieży. Na wniosek sądu Rada włączona zostaje w przypadku, kiedy rodzice rozstają się i nie udaje im się porozumieć w sprawie opieki nad dziećmi. Rada bada również sytuację młodzieży, która weszła w konflikt z prawem i doradza w kwestii odpowiedniej kary. Rada uczestniczy również w sprawach zrzeczenia się dziecka i adopcyjnych.

Jest zaledwie kilka instancji, które mają możliwość bezpośredniego włączenia Rady. Są to: policja, sądy, władze gmin, tzw. Instytucje Certyfikowane oraz „Veilig Thuis” (Bezpieczny Dom - Punkt Zgłaszania i Doradztwa w Sprawach Przemocy Domowej i Znęcania się nad Dziećmi). Jedynie w sytuacji stanowiącej bezpośrednio i poważne zagrożenie dla dziecka bezpośrednio z Radą mogą kontaktować się inne instytucje i osoby.

> Martwisz się sytuacją jakiegoś dziecka?

Martwisz się sytuacją jakiegoś dziecka jako jego sąsiad, członek rodziny albo nauczyciel? Podejrzenia zaniedbywania, znęcania się oraz inne poważne problemy związane z wychowywaniem dziecka można zgłosić do instytucji „Veilig Thuis” w Twojej okolicy. Wykaz adresów znajduje się na stronie internetowej Rady: www.kinderbescherming.nl, na stronie „Veilig Thuis”: www.vooreenveiligthuis.nl oraz w książce telefonicznej. Z „Veilig Thuis” można skontaktować się telefonicznie pod numerem: 0800-2000

Zadania Rady Ochrony Dziecka

> Ochrona

Rada bada sytuację w rodzinach, w których wychowanie stało się problemem i może wnioskować do sądu o orzeczenie prawnych środków ochrony dziecka.

> Władza rodzicielska i kontakty z dzieckiem

Na wniosek sądu Rada bada sytuację i doradza w sprawach dotyczących władzy rodzicielskiej i kontaktów z dzieckiem, w przypadku, kiedy rodzice rozstają się i nie udaje im się w tych kwestiach porozumieć.

> Kara

Rada przygląda się sytuacji osoby nieletniej, która weszła w konflikt z prawem. O spostrzeżeniach Rada informuje sąd lub prokuraturę i doradza w kwestii odpowiedniej kary. Rada koordynuje również wykonanie kary ograniczenia wolności nałożonej na osobę nieletnią.

> ASAA

Rada bada sprawy dotyczące zrzeczenia się dziecka, screeningu (rodzin zastępczych i rodzin adopcyjnych), adopcji i pytań dotyczących rodziców biologicznych (określa się to holenderskim skrótem ASSA).

Poniżej wyjaśnione zostały dokładniej poszczególne zadania Rady.

1 > Ochrona

Rodzina, która ma problemy, może zwrócić się o pomoc do osób ze swojego otoczenia lub do profesjonalnych instancji. Czasem sytuacja w rodzinie jest tak poważna, że pomoc taka nie jest lub przestaje być wystarczająca.

Z pomocą rodzinie przyjść mogą „Veilig Thuis”, Instytucja Certyfikowana lub upoważniona przez gminę instytucja pomocy młodzieży. Jeżeli instytucje te uznają to za konieczne, do sprawy włączona może zostać Rada, w celu ustalenia, czy oferowana pomoc w dostatecznym stopniu gwarantuje bezpieczną sytuację. Rada ocenia sytuację z punktu widzenia interesów dziecka. Jeżeli podjęte działania i ich rezultaty nie są wystarczające, Rada rozpoczyna badanie rodziny. Wynikiem badania może być decyzja o przymusowej pomocy dla dziecka. Rada wnioskuję wówczas do sądu o tzw. prawny środek ochrony dziecka. Najczęściej stosowanym środkiem jest oddanie pod dozór. Wyznaczony zostaje wówczas kurator. Rodzina jest zobowiązana do przyjęcia takiej pomocy. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w broszurze *Kiedy wychowanie stanowi problem*. Na stronie 15 wyjaśniamy, w jaki sposób można uzyskać tą broszurę.

2 > Władza rodzicielska i kontakty z dzieckiem

Zgodnie z ustawą rodzice, którzy się rozstali, zachowują wspólną władzę rodzicielską. Prawo reguluje również kontakty rodziców z dziećmi. Rodzice, którzy się rozstali, są zobowiązani do ustalenia spraw dotyczących dziecka w tak zwanym planie wychowawczym. Dotyczy to na przykład kontaktów i miejsca zamieszkania dziecka. Jeżeli rodzice nie są w stanie sami porozumieć się w sprawie planu wychowawczego, decyzję w tej sprawie podejmuje sąd. Sąd może zlecić Radzie zbadanie sytuacji i przekazanie opinii o tym, jakie rozwiązanie będzie najlepsze dla dziecka. Jeżeli istnieją poważne obawy odnośnie sytuacji dziecka, Rada może zadecydować o zbadaniu konieczności orzeczenia środka ochrony dziecka. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w broszurze *Kiedy wychowanie stanowi problem*. Na stronie 15 wyjaśniamy, w jaki sposób można uzyskać tę broszurę.

3 > Kara

Jeżeli w stosunku do dziecka sporządzony został raport policyjny dotyczący przestępstwa lub jeżeli dziecko zostało zatrzymane przez policję, Rada zostaje o tym poinformowana. Rada przeprowadza badanie, w celu poinformowania prokuratury albo sądu o sytuacji (rodzinnej) nieletniego. Rada doradza również prokuraturze i sądowi względem najlepszej z punktu widzenia wychowawczego karze i adekwatnej pomocy. Rada obserwuje nieletniego w trakcie całej procedury karnej i dba o to, aby działania Rady, kuratora i prokuratora były skoordynowane. Jeżeli istnieją poważne obawy odnośnie sytuacji dziecka, Rada może zadecydować o zbadaniu konieczności orzeczenia środka ochrony. Rada koordynuje również wykonanie kary ograniczenia wolności nałożonej na osobę nieletnią. Więcej informacji na ten temat w broszurze *Kiedy dziecko wchodzi w konflikt z prawem*. Na stronie 15 wyjaśniamy, w jaki sposób można uzyskać tę broszurę.

4 > ASAA

Skrótem ASAA oznacza się: zrzeczenie się dziecka, screening (rodzin zastępczych i rodzin adopcyjnych), adopcję i sprawy dotyczące rodziców biologicznych. W przypadku wniosku o adopcję dziecka z zagranicy Rada przeprowadza badanie rodziny. Rada ocenia, czy rodzina nadaje się do przyjęcia dziecka adopcyjnego i wydaje opinię dla Ministerstwa Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa. Rada zostaje również włączona, jeżeli rodzice chcą zrzec się dziecka, jeżeli dziecko adoptowane chce się dowiedzieć, kim są jego biologiczni rodzice oraz jeżeli rodzice chcą się dowiedzieć, jaka jest sytuacja dzieci, oddanych przez nich do adopcji.

Wywiad środowiskowy

Celem wywiadu prowadzonego przez Radę jest dokładna ocena sytuacji dziecka i rodziny. Rada prowadzi w tym celu rozmowy z rodzicami, dziećmi i innymi stronami. Badanie to koncentruje się wokół pytania, co jest najlepsze dla dziecka.

Pracownik Rady prowadzący wywiad, przygląda się rozwojowi dziecka, otoczeniu, w którym się ono wychowuje oraz ewentualną już otrzymywaną pomoc. Stara się on uzyskać jak najlepszy obraz dziecka i jego sytuacji osobistej. Może w ten sposób ustalić, w jakim stopniu zagrożony jest jego rozwój i jakie można podjąć środki zaradcze. Przed rozpoczęciem wywiadu sporządzony zostaje plan. Prowadzący wywiad kieruje się przy tym zawsze nadrzędnym celem, którym jest reprezentowanie interesów dziecka. Przeprowadzane są rozmowy z różnymi osobami, nie tylko z rodzicami i innymi członkami rodziny, ale w miarę potrzeby z nauczycielem, lekarzem rodzinnym i innymi osobami udzielającymi pomocy. Podczas wywiadu ocenia się również możliwość wsparcia rodziny przez osoby z otoczenia.

W badaniu tym pracownika Rady wspiera specjalista od zachowania i w razie potrzeby prawnik. Wspólnie decydują oni o formie całego badania. Osobą odpowiedzialną za całość jest przełożony pracownika z ramienia Rady. Rodzice informowani są o przebiegu wywiadu.

Raport

Z wywiadu sporządzony zostaje raport. Opisuje on sytuację (rodzinną) dziecka i odpowiada na postawione w trakcie badania pytania. Zawiera on również zalecenia Rady.

W raporcie prowadzący wywiad opisuje jego założenia i przebieg oraz odpowiada na postawione pytania. Raport zawiera również informacje udzielone przez rodziców i dziecko odnośnie kwestii, których dotyczyło badanie. Do raportu włączone zostają też informacje udzielone przez inne osoby. Zazwyczaj raport zawiera też zalecenia Rady. Wstępny raport zostaje wysłany do

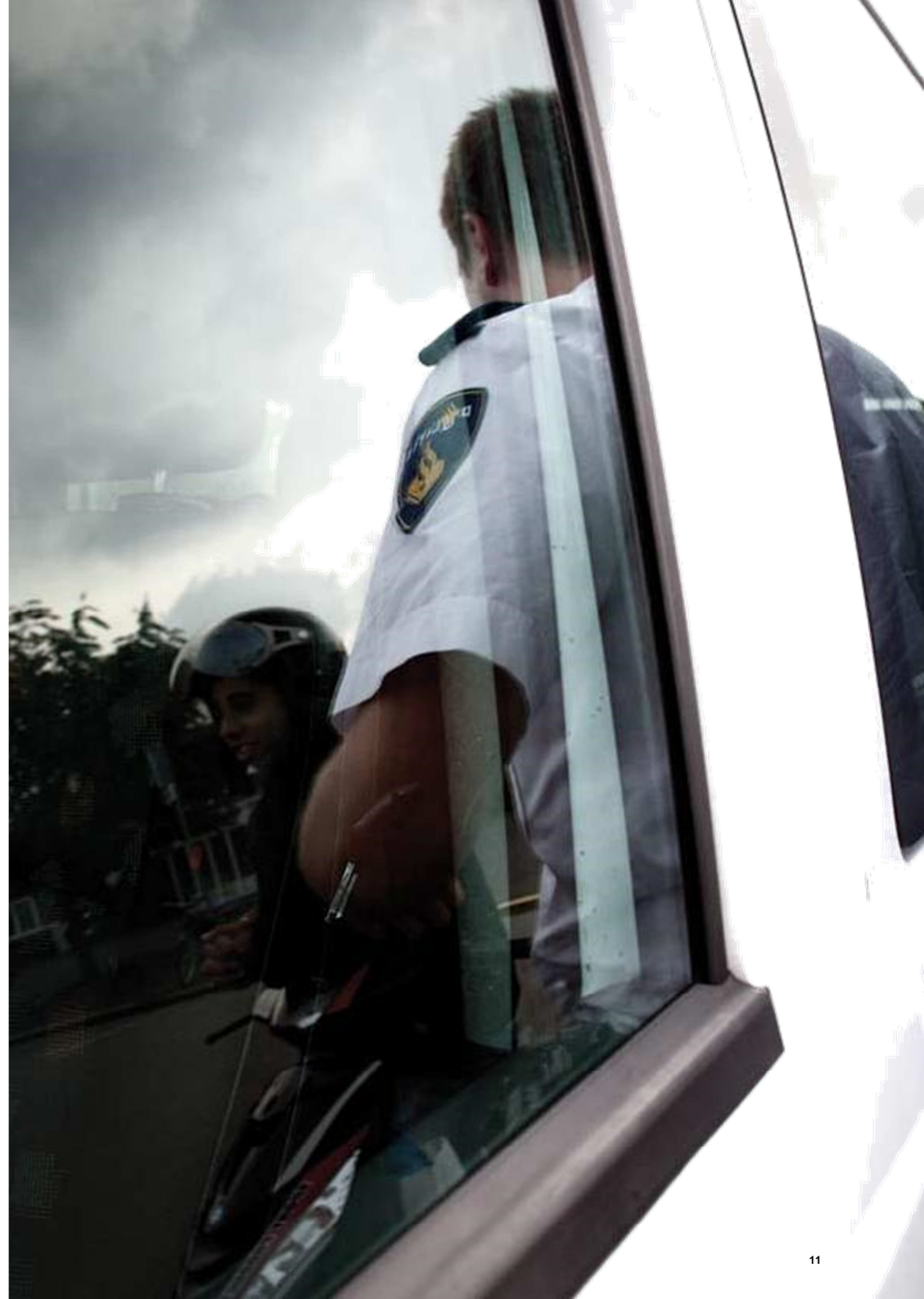
rodziców i w zależności od wieku do dzieci. Nieścistości mogą zostać na tym etapie skorygowane. Inne uwagi ujęte mogą zostać w raporcie jako załączniki. Następnie powstaje ostateczna wersja raportu. Prawie zawsze Rada wysyła ostateczną wersję raportu rodzicom i ewentualnie dziecku. W zależności od rodzaju badania Rada przekazuje raport sądowi, prokuraturze albo Ministerstwu Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa.

Dokumentacja

Jeden egzemplarz raportu trafia do akt Rady, w których przechowywane są wszystkie informacje dotyczące dziecka i rodziny. Rada niszczy akta z chwilą ukończenia przez dziecko 24 roku życia. Permanentnie przechowywane są akta adopcyjne oraz dotyczące pozbawienia władzy rodzicielskiej.

Wytyczne jakościowe

Sposób działania Rady jest uregulowany w Wytycznych jakościowych, za które odpowiedzialne jest Ministerstwo Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa. Wytyczne jakościowe stanowią dla pracowników Rady dyrektywę w ich codziennej pracy. Dokument ten opisuje między innymi, w jaki sposób prowadzony powinien być wywiad, jakie informacje trafiają do raportu i jak długo wywiad może trwać. Dodatkowo Rada kieruje się protokołami określającymi, w jaki sposób należy działać w określonych przypadkach. Istnieją następujące protokoły: „Ochrona”, „Władza rodzicielska i kontakty z dzieckiem”, „Sprawy karne” oraz „Zrzeczenie się dziecka, screening, adopcja i pochodzenie biologiczne” (hol. skrót ASSA). W ten sposób gwarantowany jest w miarę jednolity sposób przeprowadzania przez Radę wywiadów, a klienci wiedzą, czego mogą się spodziewać ze strony Rady. Rada ze swojej strony oczekuje natomiast, iż umożliwi jej się przeprowadzenie badania w należyty sposób. Wytyczne jakościowe oraz protokoły są do wglądu w każdej siedzibie Rady oraz na stronie www.kinderbescherming.nl.

Dodatkowe informacje

> Osoba zaufania

Klient w kontaktach z Radą uczestniczyć może wraz z osobą zaufania, taką jak członek rodziny, przyjaciel, adwokat albo osoba udzielająca pomocy. Obowiązują tu jednak pewne zasady.

Osoba zaufana nie może występować w imieniu klienta i nie może nic robić bez zgody klienta. Rada może odmówić udziału osoby zaufania, jeżeli zakłóca to przebieg badania.

> Niezależna osoba zaufania

Oprócz rady klientów dla klientów dostępna jest również niezależna osoba zaufania. Jej rolą jest informowanie klienta i doradzanie odnośnie sytuacji prawnej oraz pomoc w razie pytań, problemów i skarg dotyczących Rady Ochrony Dziecka. Jest to osoba specjalnie do tego celu przeszkolona.

W każdej siedzibie Rady dostępna jest broszura dotycząca osoby zaufania. Osoba zaufania jest pracownikiem Biura Skarg (Advies en Klachtbureau Jeugdzorg, skrót AKJ). Więcej informacji na ten temat znaleźć można na stronie www.akj.nl

> Rada Klientów

Celem Rady Klientów jest przyczynienie się do poprawy jakości pracy Rady Ochrony Dziecka. Członkowie Rady Klientów doradzają w sprawie różnych kwestii, między innymi jakości pracy Rady. Punktem wyjścia są własne doświadczenia członków Rady Klientów z Radą. Cele i zadania Rady Klientów ujęte są w statucie. Więcej informacji znaleźć można na stronie www.kinderbescherming.nl

> Badanie zadowolenia klientów

Dla Rady jest istotne, co klienci sądzą o jakości jej pracy. Dlatego Rada regularnie bada zadowolenie klientów. Opinie klientów mają wpływ na sposób działania Rady oraz jej podejście do klienta. Rodzice i młodzież od 12 roku życia mogą otrzymać formularz z pytaniami.

> Identyfikacja pracowników Rady

Niestety zdarza się, iż osoby podszywają się pod pracowników Rady Ochrony Dziecka. W razie wątpliwości, co do osoby przedstawiającej się jako pracownik Rady, należy się skontaktować z lokalną siedzibą Rady. Adresy i numery telefonu są dostępne na stronie www.kinderbescherming.nl. Podczas osobistego kontaktu można poprosić o okazanie legitymacji służbowej, którą każdy pracownik Rady powinien mieć przy sobie.

> Ochrona danych osobowych.

- Dane osobowe klientów Rady i innych osób uczestniczących w badaniu umieszczone zostają w systemie komputerowym oraz w aktach. Rada przestrzega przy tym przepisów prawa. Rada z danymi osobowymi obchodzi się w sposób staranny i poufny. Klienci i inne osoby mają prawo wglądu we własne dane oraz prawo do ich uzupełnienia lub skorygowania. W jaki sposób można to zrobić jest wyjaśnione w dokumencie *Regeling Wbp**, do wglądu w każdej siedzibie Rady oraz na www.kinderbescherming.nl

- W celu usprawnienia wymiany informacji przez gminy, gminne instancje pomocowe, Instytucje Certyfikowane, Radę oraz wymiar sprawiedliwości organizacje te korzystają ze specjalnych systemów, takich jak GCOS i CORV. Dzięki temu współdziałające instancje oraz Rada mają dostęp do wszystkich istotnych i aktualnych informacji dotyczących dziecka. Przyspiesza to i usprawnia procesy decyzyjne.
- Rada zgłasza do Indeksu Ryzyka Młodocianych dzieci, w stosunku do których wszczęto badanie nad koniecznością orzeczenia środka ochrony, które zostały zatrzymane albo co do których sporządzony został raport policyjny. Zgłoszenie zawiera ogólne dane osobowe klienta oraz jego numer BSN. Rada zgłasza jedynie, iż wszczęto badanie. W momencie, kiedy różne instancje dokonują zgłoszenia tego samego małoletniego klienta, jest to widoczne. W ten sposób instancje te wiedzą o sobie wzajemnie i mogą wymieniać informacje.

> Skargi

Klient niezadowolony ze sposobu, w jaki pracownik Rady się w stosunku do niego zachowywał albo ze sposobu, w jaki prowadzone było badanie, może w pierwszej kolejności omówić to z pracownikiem Rady lub jego przełożonym. Można spróbować wspólnie znaleźć rozwiązanie. Jeżeli się to nie uda, klient może wnieść skargę. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w broszurze *Skargi*. Na stronie 15 wyjaśniamy, w jaki sposób można uzyskać tę broszurę.

> Pytania

Pytania dotyczące działania Rady Ochrony Dziecka kierować można do pracownika Rady, z którym ma się kontakt. Można się również skontaktować z lokalnym oddziałem Rady. Adresy i sposób dojazdu są dostępne na www.kinderbescherming.nl. Znaleźć tam można również informacje o organizacjach, z którymi Rada współpracuje.

> Dostępne broszury

Więcej informacji w następujących broszurach:

- *Kiedy wychowanie jest problemem*
- *Oddanie dziecka pod dozór*
- *Kiedy rodzice się rozstają*
- *Kiedy dziecko wchodzi w konflikt z prawem*
- *Skargi*
- *Kiedy Rada Ochrony Dziecka prosi o informacje*
- *Czasowa opieka nad osobą małoletnią z obszaru karaibskiego Królestwa Niderlandów*

Dla młodzieży:

- *Kiedy rodzice nie radzą sobie z Twoim wychowaniem*
- *Konflikt z prawem*
- *Kara ograniczenia wolności*
- *Kiedy rodzice się rozstają*

Broszury są dostępne na:

- www.kinderbescherming.nl
- oraz we wszystkich siedzibach Rady

*) pełna nazwa: *Regeling Wet bescherming persoons- gegevens Primair Proces Raad voor de Kinderbescherming*

Rada Ochrony Dziecka:, ponieważ dziecko, którego rozwój jest poważnie zagrożony, ma prawo do niezależnej opinii.

Wydawnictwo

Ministerstwa Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa
Rada Ochrony Dziecka| Landelijke Staf Organisatie
Postbus 20301, 2500 EH Den Haag
www.kinderbescherming.nl

Listopad 2017

Informacje w niniejszej broszurze nie stanowią dokumentu prawnego.